

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Ř 6, 1 – 14

Text: Sd 16, 23 – 31 *Pelištejská knížíata se shromáždila, aby obětovala velkou obět' svému bohu Dágonovi a aby se oddala radovánkám. Řekli: "Náš bůh nám vydal do rukou Samsona, našeho nepřítele." Když ho lid viděl, vychvaloval svého boha. Volali: "Náš bůh nám vydal do rukou našeho nepřítele, pustošitele naší země, který mnoho našich skolil." Rozjařili se a křičeli: "Zavolejte Samsona, ať nám poslouží k nevázaným brám!" Zavolali tedy Samsona z vězení, aby si s ním nevázaně pobrávali. Postavili ho mezi sloupy. Samson požádal mládence, který jej vedl za ruku: "Pust' mě, ať mohu obmatat sloupy, na nichž budova spočívá, a opřít se o ně!" Dům byl plný mužů i žen, byla tam všechna pelištejská knížíata. I na střeše bylo na tři tisíce mužů a žen, hodlajících přiblížit nevázaným brám se Samsonem. I volal Samson k Hospodinu a prosil: "Panovníku Hospodine, rozpomeň se na mne a dej mi prosím jen ještě tentokrát sílu, Bože, abych rázem mohl vykonat na Pelištejcích pomstu za svoje oči!" Pak Samson pevně objal oba prostřední sloupy, na nichž budova spočívala, a vzepřel se proti nim, proti jednomu pravici a proti druhému levici. A řekl: "Ať zhyjnu zároveň s Pelištejci!" Napnul sílu, a dům se zřítíl na knížíata i na všechny lid, který byl v něm, takže mrtvých, které usmrtil umíraje, bylo víc než těch, které usmrtil zaživa. I sestoupili jeho bratři a celý jeho dům, vynesli ho, vrátili se a pochovali ho mezi Soreou a Eštaólem v hrobě jeho otce Manóacha. Soudil Izraele po dvacet let.*

Smutná scéna konce Samsonova života. Hromada mrtvých pod sutinami zbořeného pohanského chrámu. Samsonův sebevražedný teroristický čin nám jistě připomíná některé podobné teroristické činy i v naší současnosti. Ale bible není učebnicí terorismu. Kéž by mnozí potomci i těch dnešních teroristů byli na rozpacích stejně jako my, když čteme příběhy o našich biblických „hrdinech“ víry. Jako křesťané musíme činy i těch svých biblických teroristů jednoznačně odsoudit a nikoliv oslavovat. Vždyť, jestliže by dnes některý z Ježíšových následovníků chtěl jednat podobným způsobem, dostalo by se mu stejně přísného pokárání, jako už kdysi učedníkům Jakobovi a Janovi. Ti chtěli přivolat oheň z nebe na samařskou vesnici, jejíž obyvatelé nepřijali Ježíše. Ježíš tenkrát učedníky pokáral slovy: „Nevíte, jakého jste ducha. Syn člověka nepřišel lidi zahubit, ale zachránit.“ Takže příběh o Samsonovi rozhodně nebudeme číst jako návod, jak se vypořádat s lidskými nepřáteli. Nový zákon jasně říká: „Nevedeme svůj boj proti lidským nepřátelům, ale proti zlu jako takovému.“

Co však můžeme činit bez rozpaků, je číst příběh o Samsonovi jako příběh o smyslu lidského života, jako příběh člověka, který měl nějaký úkol, nějaké poslání, ale zhostil se ho ne zrovna št'astným způsobem a v závěru života si připadá jako ztroskotanec. Vlastně je to příběh o tom, jestli může člověk ještě i na smrtelné posteli přijmout pokoj a vrátit svému promarněnému životu nějaký smysl.

V tom přečteném oddíle vidíme Samsona už jen jako lidskou trosku, jako vězně v rukou nepřátel, oslepeného a zlomeného. Zlo tu slaví triumf nad poraženým lidským životem. Schyluje se k závěrečné divoké scéně, kdy se peklo už už raduje, že ten, kdo měl od Hospodina pomazání, pověření ke smysluplnému životu je poražen, zneuctěn, jeho život je zmařen a člověk je vydán na pospas výčitkám, že v životě ničeho nedosáhl.

Ponížený Samson je postaven mezi sloupy, na nichž spočívá celá gigantická stavba pohanského chrámu, zasvěceného Dágonovi, kultu úrody a plodnosti, tedy kultu konzumu a materialismu, později i božstvu války a nacionalismu. Boj s tímto božstvem je v pravdě bojem proti zlu ve světě. A Samson měl snad původně opravdu dobrý úmysl a životní cíl: bojovat se zlem. Byl Hospodinovým zasvěcencem a na znamení svého životního poslání si nestříhal vlasy. To bylo viditelné znamení a veřejné vyznání, které mu neustále připomínalo, že slouží Bohu. Své dlouhé vlasy nemohl zapřít jako nějaký křesťan, který zapomněl, že byl pokřtěn. Přesto Samson ve svém životě mnohokrát zapomněl, komu a proč slouží. Nyní, když stojí oslepený mezi mohutnými sloupy, s nimiž stojí a padá celá pohanská společnost, sloupy, které představují vítězství zlých mocností, konečně vidí, že byl už dávno slepý k Božímu vedení a mnohokrát svůj boj prohrál. V této poslední chvíli se mu možná zpětně promítá jeho život, který byl plný selhání, promarněných příležitostí a nerozvážného jednání.

Už při narození oznámil Boží posel jeho rodičům, že Samson začne vysvobozovat Izraele z rukou nepřátel. Zdá se však, že tak činil dost svéhlavě a spíše než hrdinou, byl pro Izraelce varováním, jak nebezpečné je zahrávat si bezhlavě s nepřítelem. Samson byl svéhlavý, osamocený

rváč, který navíc snadno podléhal svým vášním, což v jeho případě byly krásné ženy, a ty se mu pak stávaly léčkou. Pak mu sebevětší síla nebyla k ničemu, když podléhal zhoubnému vlivu svých pohanských milenek. Takže jeho „bojové mise“ sestávaly spíše z osobních provokací a vyřizování si vlastních účtů, než že by se pouštěl do nějaké systematické strategické války s nepřítelem. Svými siláckými kousky sice nadělal nepřátelům hodně škody, ale zároveň se nechal pohanským prostředím příliš kompromitovat, než aby byl jasným Hospodinovým vyznavačem. Je to jako když dráždíte ateisty svými provokativními náboženskými postoji, ale vzápětí se necháte snadno oklamat jejich pohanskými lákadly a svody. A to je něco, co známe, protože i my se snadno necháme kompromitovat tímto světem, takže naše křesťanské svědectví ztrácí sílu a přesvědčivost.

Samson na to doplatil a jeho poslání jakožto Hospodinova zasvěcence nakonec vzalo za své. Tedy, zdálo se, že vzalo za své. Ale i tehdy, když se zdá, že už je konec, a že toho člověk v životě víc pokazil než napravil, Hospodin zůstává věrný i ve chvíli poslední. Samson tu tedy stojí mezi dvěma sloupy a dochází mu, co všechno v životě zbabral, jak se svému poslání zpronevěřil, jak doplatil na svou lehkovážnou povahu. Teď, když ho nepřátelé oslepili, to vidí jasně. Vlastní hloupostí je ponížen a zostuzen. I volal Samson k Hospodinu a prosil: „Panovníku Hospodine, rozpomeň se na mne a dej mi prosím jen ještě tentokrát sílu, Bože, abych rázem mohl vykonat na Pelištejcích pomstu za svoje oči!“ Ano, byly to jeho oči, které jej přivedly k záhubě, protože si vždy šel za vidinou svých očí, bez rozmyslu si bral zakázané plody lákavé pro oči, a nyní vidí, že byl vlastně celou dobu slepý. Svůj život zpět nevrátí, ale i ve chvíli poslední může říci ďáblu důrazné NE! Může jednou provždy skoncovat s tím, proti čemu bojoval a čemu zároveň celý život podléhal. A tak nyní, v tom pohanském pekelném kotli poznává, že to všechno stojí jen na vratkých základech, jen na dvou sloupech, do nichž se stačí vši silou opřít, vzepřít se zlému, a celé se to zhroutlí jako domeček z karet. Přesně, jak to učí apoštol Jakub: „Vzepřete se ďáblu a uteče od vás.“ Nebo jak zpíváme s Lutherem: „Slovíčko jej porazí“. Pak Samson pevně objal oba prostřední sloupy, na nichž budova spočívala, a vzepřel se proti nim, proti jednomu pravicí a proti druhému levicí. A řekl: „Ať zhynu zároveň s Pelištejci!“ Napnul sílu, a dům se zřítíl. „Tak i vy,“ říká apoštol Pavel, „počítejte s tím, že jste mrtvi hříchu, ale živi Bohu v Kristu Ježíši.“

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, učíš nás milovat břišníka a nenávidět břich. Vyznáváme, že náš život je více svědectvím o našich pádech než o našich vítězstvích. Kéž dovedeme skoncovat se zlem v nás, zemřít břichu a žít k radosti tobě i lidem kolem nás. Amen.*

Přímlovná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ty nalomenou třtinu nedolomíš. A toho, kdo klesá podpíráš jako ten, kdo sám klesal pod tíhou svého kříže. Slyš naše přímlovy za všechny obtížené a klesající a dej jim své odpočinutí. Přímlováme se za ty, kdo padají pod tíhou vin i za ty, kdo proplouvají životem až s lehkovážnou bezstarostností. Přímlováme se za vězně, kteří zažívají drsný svět v celé jeho hrubosti i za vězeňské kaplany, kteří jim do takového prostředí vnášejí tvoji laskavost. Přímlováme se za nemocniční a vojenské kaplany a za všechny další, které církev pověřuje ke zvláštním službám. Prosíme za Den diakonie, abys požehnal toto dílo i radost z něho. Modlíme se za seniorát i celou církev. Myslíme ale i náš místní sbor a všechny jeho členy. Zvláště pak prosíme za nemocné a za ty, kdo se jakkoliv trápí. Prosíme za unavené a vyčerpané. Těm všem dej, Pane, víru a posilu duchovní i tělesnou. Amen.*